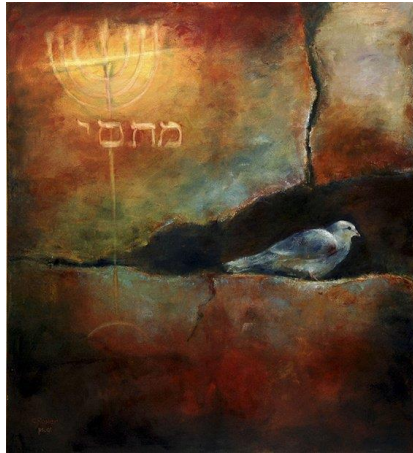

Zondag 30 Augustus

*Christa Rosier (1960-2011) studeerde kunst aan de Gooise Academie in Laren.
Na het overlijden van haar 14-jarige zoon in 2001, legde ze zich toe op het uitbeelden van de Psalmen.
Met 50 stierf ze aan kanker.*

Psalm 84 is een lied van heimwee naar Gods huis, naar Gods tegenwoordigheid. Dit is een pelgrimslied en gebed in één. Die psalm werd getoonzet door moderne componisten, in het bijzonder Heinrich Schütz en Johannes Brahms in zijn *Ein deutsches Requiem*. Omdat de psalm gaat over waar God woont, Gods "huis", wordt het vaak gebruikt als inscriptie op synagogen en kerken en word gezongen als die gebouwen in gebruik worden genomen.

Aansteken van de Christuskaars

Openingswoord Ps 122

Ik ben verblijd, wanneer zij tegen mij zeggen:
Wij zullen naar het huis van de Here gaan!
Bid om vrede voor hen die u liefhebben.
Omwille van mijn broeders en mijn zusters en mijn vrienden
spreek ik nu: Vrede zij in u!
Omwille van het huis van de Here, onze God,
zal ik het goede voor u zoeken

Lezing Psalm 84

¹Voor de koorleider. Op de wijs van De Gatitische.
Van de Korachieten, een psalm.

²Hoe lieflijk is uw woning,
Heer van de hemelse machten.

³Van verlangen smacht mijn ziel
naar de voorhoven van de Heer.
Mijn hart en mijn lijf roepen
om de levende God.

⁴Zelfs de mus vindt een huis
en de zwaluw een nest

waarin ze haar jongen neerlegt,
bij uw altaren, Heer van de hemelse machten,
mijn koning en mijn God.

⁵Gelukkig wie wonen in uw huis,
gedurig mogen zij u loven. *sela*

⁶Gelukkig wie bij u hun toevlucht zoeken,
met in hun hart de wegen naar u.

⁷Trekken zij door een dal van dorheid,
het verandert voor hen in een oase;
rijke zegen daalt als regen neer.

⁸Steeds krachtiger gaan zij voort
om in Sion voor God te verschijnen.

⁹Heer, God van de hemelse machten, hoor mijn gebed,
luister naar mij, God van Jakob. *sela*

¹⁰God, ons schild, zie naar ons om,
sla goedgunstig het oog op uw gezalfde.

¹¹Beter één dag in uw voorhoven
dan duizend dagen daarbuiten,
beter op de drempel van Gods huis
dan wonen in de tenten der goddelozen.

¹²Want God, de Heer, is een zoon en een schild.

Genade en glorie schenkt de Heer,
zijn weldaden weigert hij niet
aan wie onbevangen op weg gaan.

¹³Heer van de hemelse machten,
gelukkig de mens die op u vertrouwt.

Gedachte

De psalm begint met lof over de plaats waar God woont, de tempel in Jeruzalem. De psalmist verlangt naar die plaats. Voor ons is het "huis van God" onze kerk in Parktown, gebouwd door de Nederlandse voorouders. Daar verzamelen we ons omdat we verbonden zijn met God, met elkaar, met de voorgeslachten. Die plaats mochten we lang niet bezoeken. De mensen hebben we lang niet gezien. Wij verlangen naar die plaats.

De pelgrim verlangt met hart en lijf (v 3), met de geestelijke (hart en ziel) en de lichamelijke kant (lijf) van het menselijke bestaan. Met heel zijn menszijn roept, smacht hij naar God en de dienst van God. Ook wij verlangen naar de bekende ruimte waar we Gods nabijheid op een bijzondere manier ervaren in woord, klank, beeld en maaltijd. Waar de Geest onze geest aanraakt. Waar we de zegen horen: "De Here zegene en behoede u ..."

Verlangen, heimwee ontstaat wanneer we iets missen. Wanneer we Gods nabijheid missen kan de hele wereld, met alles wat daarin is, ons hart niet geven wat we zoeken. Daar vinden we geen ware rust, vrede, *sjalom*, of echte blijdschap. Dan blijft het hart onrustig.

Dat heimwee naar God, dat verlangen waarvan Psalm 84 zingt, komt uit genade en ontstaat uit liefde. Hoe meer we liefhebben, hoe groter het heimwee zal zijn. Er was een uitzien naar het ogenblik dat ze daar in Jeruzalem voor God mochten verschijnen. Er is een uitzien naar het ogenblik dat wij weer met elkaar in Gods tegenwoordigheid mogen komen.

De kerk van God op aarde is een pelgrimskerk op reis is door deze wereld naar de eeuwige nabijheid van God. Als het verlangen naar God in hart en ziel de diepste grondtoon van ons leven is, dan zijn we gelukkig, want we weten: die pelgrims zullen er komen. Dit ligt vast. En dan zijn we thuis bij God waar we echte rust en levensvrede, *sjalom* vinden.

De pelgrim die Jeruzalem nadert, ziet het al: de twee altaren, symbolen van genade en verzoening. Hij hoort het al: de kleine vogeltjes die daar rond vliegen in het heiligdom. Ze hebben er nesten. Ze hebben daar hun huis. Zonder dat ze zich dat bewust zijn, zijn ze geborgen in een veilige plaats, in de nabijheid van God.

Een mus is een onbeduidend vogeltje dat er er niet bijzonders uitziet of bijzonder mooi zingt. Heel erg gewoon. De zwaluw wordt vaak als vervuilend en lastig ervaren. Over zijn zang zegt Hizkia in zijn danklied (Jes 38:14): *Ik piep als een zwaluw*. Kennelijk geen mooi geluid. *Zelfs* die onbeduidende vogels hebben een plaats in het huis van God. Dan is er ook voor een klein en onbeduidend mens plaats in Gods heilige nabijheid, *bij uw altaren*.

De pelgrim heeft zekerheid in zijn hart dat hij zijn bestemming veilig zal bereiken, want daar zal *Jahwe Zebaoth*, de Heer van de hemelse machten, de Heer-over-alles voor zorgen. Met deze eretitel word gezegd dat God staat over alle machten en krachten van de hemel en de aarde, over alle engelen, volken en sterren – de grote God over alles wat bestaat.

Maar de reis naar God toe gaat over wegen die niet gemakkelijk zijn. De psalmist is realistisch. Hij maakt het niet mooier dan het leven is. Soms bevinden de pelgrims zich in een dal van moeiten. Daar kan het heet zijn, de middagzon steken, de dorst kwellen. Maar het dal wordt een oase als God er is. Dan daalt rijke zegen als regen neer en de reizigers gaan van kracht tot kracht.

Soms dwaalt de mens rond, “buiten” Gods nabijheid, verloren, verdwaald in “tenten van de goddelozen”. Maar de zon van God gaat weer op om de duisternis te verdrijven. God is de beschermer van leven, als een schild tussen de gelovige en de gevaren van het leven. Elke keer opnieuw, wanneer ze Gods kracht ontvangen, kunnen ze weer verder gaan totdat ze voor God zullen verschijnen in Sion.

Genade en glorie schenkt God aan wie *onbevungen* op weg gaat. Onbevungen is iets als onbevooroordeeld, ongedwongen, open, vrij, vrijmoedig. Om niet geremd te leven. Onbevungen kijken en leven is niet eenvoudig of makkelijk. Psychologen zeggen zelfs dat het onmogelijk is. Want als we iets waarnemen, voegen de hersenen er meteen associaties aan toe. Die associaties komen uit wat we hebben geleerd en meegemaakt, hoe we zijn gevormd. We zijn ons niet altijd daarvan bewust, ook niet van de vooroordelen die er vaak in zitten. Het is belangrijk dat we ons steeds meer bewust worden van de bril, de lens, de vooroordelen waardoor we kijken en oordelen.

Ook in onze complexe wereld is onbevungenheid niet echt mogelijk. We hebben maar weinig controle over de wereld. Met verschillende mechanismes proberen mensen zich

ertegen verweren. Ze willen ingewikkelde vraagstukken herleiden tot één oorzaak. Ze zoeken naar een zondebok – die krijgt de schuld. Ze zien zichzelf als slachtoffer. Ze trekken zichzelf terug in een eigen werkelijkheid. Ze pikken uit de overvloed aan informatie enkele feiten die hun eigen standpunt bevestigen. Wat niet past laten ze aan hen voorbijgaan. Onbevangenheid, kijken en leven met openheid, is geen kenmerk van onze tijd en cultuur.

De theoloog Paul Tillich schreef over *de moed om te zijn*. Bepaalde vormen van angst horen gewoon bij ons menszijn, zegt hij. Angst voor het noodlot, de dood, voor schuld en oordeel, voor leegte en zinloosheid. Daartegen helpt geen pilletje, therapie, mechanismen of afleiding. Ook geen vlucht in ijverige godsdienstigheid. Het enige wat helpt is God zelf – de God achter de godsdienst, de God voorbij de menselijke ervaring. Dit is de levende God naar wie de psalmist zo verlangt en roept met hart en lijf.

De aansporing in het slot van Psalm 84 is om *onbevangen* op weg te gaan. Ondanks of juist dankzij alles wat we hebben meegemaakt blijft er dan toch ruimte voor verwondering, om ons nog te laten verrassen. Dat we leren uit het leven dat we achter ons hebben en ruimte laten voor het wonder van een nieuw begin, een andere kijk. Wie zo op weg gaat, zegt de psalm, zal verrast worden door weldaden van God, momenten genade meemaken.

In deze tijd van ontwrichting en verlies hebben we de gelegenheid om achter ons te laten wat ons niet dient, wat ons remt, de manieren van doen en kijken die ons op de levensreis belemmeren. De zegen van de geloofsgemeenschap is dat die ons een ruimte biedt om onbevangenheid te oefenen. Samen vinden we de gebaande wegen naar God.
Gelukkig de mens die op God vertrouwt!

Uit: *Zingende Gezegend* van André Troost een lied op de melodie van Psalm 84:

*Dit huis, een herberg onderweg
voor wie verdwaald in heg en steg
geen rust, geen ruimte meer kon vinden,
een toevluchtsoord in de woestijn
voor wie met olie en met wijn
pijnlijke wonden liet verbinden,
dit huis, waarin men smarten deelt,
weet hoe Gods liefde harten heelt.*

*Dit huis, waarin een gastheer is
wiens zachte juk geen last meer is,
dit huis is tot ons heil gegeven:
een herberg voor wie moe en mat
terzijde van het smalle pad
struikelt en langer niet wil leven –
plaats tegen de neerslachtingheid,
een pleister van barmhartigheid.*

*Dit huis, met liefde opgebouwd,
dit gastenhuis voor jong en oud,
ligt langs de weg als een oase;
hier kan men putten: nieuwe kracht,
hier is beschutting voor de nacht,
hier is het elke zondag Pasen!
Gezegend al wie binnengaat
en hier zijn lasten liggen laat.*

Zegenbede

Ps 134

Heft uw handen op naar het heiligdom
en prijst de Here.

De Here zegene u uit Sion,
God, die hemel en aarde gemaakt heeft.
Amen.